

Sosíala ráðstevnan í Keypmannahavn:

Ein varislig vón fyri framman

– Hóast ætlanin var at fáa ST-limalondini at undirskriva eina yvirlýsing, sum skuldi beina fyri heimsnins fátækradømi, so varð orðingin ov veik, tá avtornaði. Kortini verður mett, at hon er eitt stig á røttu leiðini, sum londini kunnu byggja víðari á, og sum bindur stjórnarleiðarar at bota um korini hjá teimum veikastu í heiminum

Hetta eru heimsins leiðarar, sum sunnudagin undirskrivaði ST-yvirlýsingina. Hon verður kallað Keypmannahavnar yvirlýsingin, og skal endurskoðast um fimm ár

REUTERS

Ráðstevnudagarnir í Keypmannahavn eru nú av, og Danmark hevur avgjørt fingið eitt pláss á heims-kortinum, sum ikki verður gloymt alt fyri eitt.

Nógvar ymsar áskoðanir hava verið framfórdar, og nógvar samanberingar hava verið gjørdar. Tað er bert ógjørligt at samanbera um-støðurnar í tilfáturskomnu londunum, við víðurskiptini í ríku idnaðarsamfeløgum, tí londini hava als einki felags grundarlag at byggja á.

Felags hava tey 190 ST-londini kortini, at tey hava víst viljan at tosa um víðurskiptini hjá tilfáturskomnu londunum, og her komu upplýsingar fram, sum vit í vesturheiminum ikki kunnu ímynda okkum, eru umstøður, har menniskju hava møguleikar at liv-bjarga sær.

Heimurin ásannar

Heimsins leiðarar hava nú ásannað, at fátæknadømi ikki etiskt kann góðtakast. Tað kann ikki góðtakast, at meira enn ein milliard menniskju liva fyri minni enn fimm krónur um dagin, og at umleið 550 mió. menniskju fara svong til songar hvørt kvöld.

Meira enn 1,5 milliard fólk hava ikki atgongd til reint drekkingarvatn. Ein milliard tilkomn fólk duga ikki at lesa, og 500 mió. børn hava ikki atgongd til skúlaundirvísing.

Soleiðis kundi verið hildið fram við ar rekka upp teir upplýsingar, sum ST hevur kannað og skrásett í sambandi við sosilau ráðstevnuna í Keypmannahavn.

Limalondini í ST hava nú ásannað, at heimurin noyðist at taka støðu til heimsins fátækradømi, og tað hevur

eisini fingið ein statsleiðara fyri og annan eftir at taka orðið á Bella Centrinum í farnu viku.

Poul Nyrup Rasmussen, forsetismálaráðharri, var formaður fyri ráðstevnuni, og hann var til arbeiðis nærum allan sólaringin.

Politiskur vilji er lyklaorðið
Hann segði eisini sína hugsan um heimsins fátækradømi, og vísti á, hvussu bótast skal um tað. Hann segði, tá ráðstevnan varð sett í Bella Centrinum:

– Solidaritet er lyklaorðið. Amboðið er politisk orka og búskaparligur vøkstur, nýttur á rættan hátt.

– Tað er ikki ein spurningur, um vit hava figgarorku til tað, men meira ein spurningur um prioritering og politiskan vilja, segði Poul Nyrup Rasmussen.

Tað hevur kanska júst verið vantandi viljin til politiskt at fremja tiltøk, fyri at bota um neyðina í teimum tilfáturskomnu londunum, sum var torførast at fáa fundarfólk í Bella Centrinum at taka støðu til.

Týðandi dømi um hetta var m.a. 20/20 meginreglan. Hon snýr seg um at at sanera skuldina í tilfáturs-

komnu londunum, eins og at tálma hernaðarútreiðslunum. Tað var júst henda meginregla, sum skuldi verða dømi um góða viljan hjá ST-limalondunum, at bota um fátækradømi í heiminum.

20/20 meginreglan

Upprunaliga uppskotið var at tey fátækra londini skulu binda seg til at nýta ein fimtapart av bruttotjóðarútløki til sosíala menning, t.v.s. til skúlar, mest neyðturvulgu heilsutæna-stuna, eins og at tryggja fólkí reint drekkingarvatn og nóg mikið til matna. Samstundis skuldu at tey ríki londini binda seg til at nýta ein fimtapart av menningarhjálpinum til somu endamáli.

Hetta uppskotið varð so útvalnað, tá avtornaði, at tað í yvirlýsingini stendur sum ein áheitan á londini, um at royna at røkka hesum máli.

Góð byrjan

Hóast veiku orðingarnar í endaligu yvirlýsingini, vóru nógvir stjórmarlei-arar og NGO-ráðstevnulut-takarar tó á einum máli um, at tað hevur týðning fyri eftirlidina, at góð 190 ST-

limalond undirskrivaðu yvirlýsingina.

Hetta er ein byrjan í royndini at bota um korini hjá milliardum av fólki kring heimin. Tað eru tey, sum higartil hava verið tagd burtur.

Mest umráðandi er tó, at yvirlýsingin skal endurskoðast um fimm ár. Tað er ikki nóg mikið longur, at staðfesta at stórir partur av heiminum livir í fátækradømi, alt meðan tey ríki londini gerast ríkari.

Verður Keypmannahavnar-yvirlýsingin byrja-

nin til framtíðar sosíala menning og víðing fyri heimsins fátækrafólki, er vón fyri framman, hildu tey bjartskygdastu á ráðstevnuni.

Dagny

Trung Thi Huong hevur átt 13 børn. Av teimum eru bert átta á lívi. Famuljan býr á einum rusklássi í Saigon í Vietnam. Hetta er heim teirra, eins og tað er fyri fleiri túsund vietnames-arar

Dagny Joensen
úr Keypmannahavn

